

Třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvního odst. § 6 tr. ř. prodloužena, a to ani opomenutím osob, jimž přináleželo vypravit opověď zmateční stížnosti (ředitelství trestnice, u něhož ohlásil obžalovaný závčas do protokolu zmateční stížnost).

(Rozh. ze dne 3. května 1929, Zm II 113/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání stížnost obžalovaného proti usnesení krajského soudu trestního v Brně ze dne 27. března 1929, jímž byla opověď zmateční stížnosti obžalovaného odmítnuta jako opožděná.

Důvody:

Proti usnesení krajského soudu trestního v Brně ze dne 27. března 1929, kterým byla opověď zmateční stížnosti podaná obžalovaným odmítnuta jako opožděná, ohlásil obžalovaný za včas stížnost, která není oprávněna. Stěžovatel namítá, že mu byl rozsudek krajského soudu trestního v Brně doručen dne 14. března 1929, že proti němu ohlásil dne 16. března 1929 u ředitelství trestnice pro muže v Plzni, kde si odpykává trest, do protokolu zmateční stížnost, tedy závčas v třídenní lhůtě, počínajíc od doručení rozsudku, ve smyslu §§ 427 a 284 tr. ř., a že není jeho vinou, když se zmateční stížnost někde úřední cestou zdržela. Ohlášení zmateční stížnosti přišlo podle podacího záznamu dne 22. března 1929 krajskému trestnímu soudu v Brně a bylo podle poštovního razítka podáno dne 21. března 1929 na poštu. Včasnost opovědi zmateční stížnosti jest posuzovati podle toho, kdy podání došlo k nalézacímu soudu. Třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvního odst. § 6 tr. ř. prodloužena, zejména ne opomenutím osob, jimž přináleželo vypravit opověď zmateční stížnosti, při čemž se ovšem podle třetího odst. § 6 tr. ř. doba, kdy podání bylo poštou dopravováno, do lhůty nezapočítá. Poněvadž opověď zmateční stížnosti byla podle poštovního razítka dána na poštu až 21. března, tedy sedmého dne po doručení rozsudku, odpovídá zamítající usnesení krajského soudu trestního v Brně jak skutkovému stavu ze spisů vyplývajícimu, tak i zákonu. Stížnost byla proto jako bezdůvodná zamítnuta.

Čís. 3474.

První podmínku beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé) jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čis. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem.

Chráněním veřejného zájmu ve smyslu § 4 tisk. nov. jest i kárání činů (jimiž jest onen zájem dotčen) jednotlivce, který není veřejně činným.

Chráněným veřejným zájmem není zájem veřejnosti, dovědět se o zlořádech, nýbrž zájem občanstva na jich odstranění.

Veřejnost má zájem na tom, by bylo odkryto potupení státní vlajky (zaměstnancem státního podniku).

Veřejná mluva o činu může po případě poukazovati k tomu, že se čin stal.

Podle druhého odst. § 390 tr. ř. nese útraty řízení (zrušovacího) soukromý obžalobce, i když byl obžalovaný sprostěn z důvodů beztrestnosti podle § 4 tisk. nov.

(Rozh. ze dne 8. května 1929, Zm I 70/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Litoměřicích ze dne 27. března 1928, jímž byl obžalovaný sprostěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 493 tr. zák., s tím, že stěžovatel ponese sám útraty řízení zrušovacího.

Důvody:

Osvobozující rozsudek zjišťuje, že se obžalovanému důkaz pravdy nepodařil, že však obžalovaný dokázal alespoň takové okolnosti, pro něž tvrzení zprávy důvodně za pravdivé mohl považovati, a dále, že obžalovaný měl úmysl chrániti především veřejný zájem. Proto kmetský soud přiznal obžalovanému beztrestnost podle § 4 zák. čís. 124/24. První podmínku beztrestnosti ve smyslu § 4 zák. čís. 124/24 (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé), jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem. Zmateční stížnost soukromého obžalobce ohledně této otázky uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., tvrdíc, že soukromý obžalobce jest pouhým železničářem, ve veřejnosti nevystupujícím, nečinným a neznámým a že tedy není ani veřejného zájmu na tom, co soukromý obžalobce učinil, pohanil-li státní vlajku čili nic; stížnost uvádí dále, že veřejný zájem souvisí těsně s osobou, již se trestné jednání vytýká, a není veřejného zájmu, není-li osoba ta ve veřejnosti na př. jako člen obecního výboru v S.; největší část čtenářů článku neví ani, kdo soukromý obžalobce jest, a nemohlo býti veřejného zájmu na uveřejnění zprávy, že on spáchal čin mu vytýkaný; rozhořčení tu bylo, ale pro čin, ne pro osobu soukromého obžalobce, jenž není ve veřejném životě a jehož osobnost nemůže vyvolati veřejný zájem.

Tomuto stanovisku stížnosti přisvědčiti nelze. Vývody stížnosti zaměňují tu zájem veřejnosti dovědět se o činu, jímž veřejný zájem jest dotčen, se samotným veřejným zájmem, jehož chráněním jest i kárání takových činů třebas jednotlivce, který není ve veřejném životě činný. Plyne to ze slov zákona v § 4 odst. druhý, že za veřejný zájem pova-

žuje se zejména »dodržování zákonů a nařízení«, jakož i »snaha po odstranění zlořádu ve veřejné správě.« Slovy těmi není označen jako chráněný zájem veřejný zájem veřejnosti dovědět se o oněch zlořádech, nýbrž zájem občanstva na řádném vedení veřejné správy a na odstranění vyskytnuvších se zlořádů. Podobně má občanstvo zájem na tom, by porušení zákonů a nařízení došla náležitá odvěť, a zájem ten chrání se i pokáráním nastavších porušení před veřejností. Za zájem veřejný považuje se výslovně »hájení společných zájmů jednotlivých národností«. Vlajka republiky Československé požívá ochrany § 20 zákona na ochranu republiky čís. 50/23. Byla-li slovním výrokem potupena, má veřejnost zájem na odkrytí nešvaru a nepřístojnosti takové. Řeší-li tedy rozsudek kmetského soudu otázku, zda šlo v souzeném případě o veřejný zájem, kladně, není výrok ten mylným. Zmateční stížnost ostatně sama se hořejšími vývody poráží. Neboť soukromý obžalobce jest vrchním průvodčím československých státních drah, tedy osobou ve veřejné službě státní, a má tudíž i podle samé zmateční stížnosti veřejnost, nanejvýš správa Č. S. D. zájem na odkrytí způsobu, jak si zaměstnanec čsl. státního podniku počíná proti čsl. státní vlajce. Zmatečnosti podle čís. 4 § 281 tr. ř. dovolává se stížnost bezdůvodně. Neboť v neprospěch obžalobcův nebylo již usnesení, připouštějící svědky navrhované obžalovaným na důkaz pravdy nebo pravděpodobnosti, ani výslech svědků těch, nýbrž způsob, jak soud hodnotil okolnosti dosvědčené těmito svědky pro závěr o důkazu pravděpodobnosti podle § 4 zák. čís. 124/24. Přezkoumání správnosti tohoto hodnocení přičítá se však zásadě § 258 tr. ř. o volnosti soudcovských úvah skutkových, protože jde o ocenění průvodní moci výsledků hlavního přelíčení. Stanovisku rozsudku, že veřejná mluva o skutku může poukazovati k tomu, že skutek se stal, a může sesílit věrohodnost osob dosvědčivších obžalovanému skutek ten, nelze vytknouti právní mylnost. Jest proto zmateční stížnost v celém obsahu neodůvodněna a byla proto podle § 288 odst. první tr. ř. zavržena.

Výrok o útratách odůvodněn jest ustanoveními § 390, odst. druhý tr. ř.

Čís. 3475.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

K naplnění skutkové podstaty přečinu zlehčování podle § 27 zákona se vyžaduje, by bylo dokázáno: a) že údaje o poměrech podniku byly objektivně nepravdivé a způsobily poškození podnik; b) že údaje o poměrech podniku byly obžalovaným učiněny za účelem soutěže, t. j. že údaje směřovaly k tomu, by pozice zlehčovaného podniku v soutěži byla zeslabena, a že údaje ty byly k tomu i způsobily; c) že si obžalovaný byl vědom nepravdivosti údajů a jich způsobivosti poškození zlehčovaného podniku.

Třebas byla dodávka již pravoplatně zadána, jest přece možno, by následkem zlehčování podniku dodavatelova objednatel ustoupil od smlouvy. Právní vázanost objednatele nikterak nevylučuje poškození podniku dodavatelova.